

Kandidatarbete

Redaktör: Pål Kastman

Datum: 2015-04-20

Version 0.2

Dokumenthistorik

Datum	Version	Utförda ändringar	Utförda av
2015-03-13	0.1	Första utkast av gemensam och individuella rapporter	Pål Kastman
2015-04-20	0.2	Andra utkastet av gemensam och individuella rapporter	Alla

Projektidentitet

Detta dokument gäller för grupp 7 i kursen TDDD77 på Linköpings universitet

Namn	Ansvarsområde	E-post
Daniel Rapp	Teamledare	danth407@student.liu.se
Daniel Falk	Analysansvarig	danfa519@student.liu.se
1 Jonas Andersson	Arkitekt	jonan111@student.liu.se
Albert Karlsson	Kvalitetssamordnare	albka735@student.liu.se
Erik Malmberg	Testledare	erima694@student.liu.se
Pål Kastman	Dokumentansvarig	palka285@student.liu.se

Kund

Region Östergötland

Kundkontakt

Daniel Hall, daniel.hall@regionostergotland.se

Erik Sundvall, erik.sundvall@regionostergotland.se

Ingrid Hallander, ingrid.hallander@regionostergotland.se

Handledare

Lena Buffoni, lena.buffoni@liu.se

Handledare

Kristian Sandahl, kristian.sandahl@liu.se

Innehåll

Del I	Gemensamma erfarenheter och diskussion	1
1	Inledning	1
1.1	Motivering	1
1.2	Syfte	1
1.3	Frågeställning	1
1.4	Avgränsningar	1
2	Bakgrund	2
3	Teori	2
3.1	Node.js	2
3.2	Keystone.js	2
3.3	Socket.IO	2
3.4	MongoDB	2
3.5	Handlebars	2
3.6	REST	2
3.7	Wkhtmltopdf	2
4	Metod	2
4.1	Kravinsamling	2
4.2	Utvecklingsmetod	3
4.3	Forskningsmetod	4
5	Resultat	4
5.1	Gruppens gemensamma erfarenheter	4
5.2	Översikt över de individuella utredningarna	4
6	Diskussion	4
6.1	Resultat	4
6.2	Metod	4
6.3	Arbetat i ett vidare sammanhang	4
7	Slutsatser	4
8	Fortsatt arbete	4
Del II	Enskilda utredningar	5
A	Kartoteket - Daniel Rapp	5
A.1	Inledning	5
A.1.1	Syfte	5
A.1.2	Frågeställning	5
A.1.3	Avgränsningar	5
A.2	Bakgrund	5
A.3	Teori	6
A.4	Metod	6

A.5	Resultat	6
A.6	Diskussion	6
A.6.1	Resultat	6
A.6.2	Metod	6
A.7	Slutsatser	6
A.8	Referenser	6
B	Jonas Andersson	7
B.1	Inledning	7
B.1.1	Syfte	7
B.1.2	Frågeställning	7
B.1.3	Avgränsningar	7
B.2	Bakgrund	7
B.3	Teori	7
B.4	Metod	8
B.5	Resultat	8
B.6	Diskussion	8
B.6.1	Resultat	8
B.6.2	Metod	8
B.7	Slutsatser	8
B.8	Referenser	8
C	Pål Kastman	9
C.1	Inledning	9
C.1.1	Syfte	9
C.1.2	Frågeställning	9
C.1.3	Avgränsningar	9
C.2	Bakgrund	9
C.3	Teori	10
C.4	Metod	10
C.5	Resultat	10
C.6	Diskussion	11
C.6.1	Resultat	11
C.6.2	Metod	11
C.7	Slutsatser	11
C.8	Referenser	11
D	Daniel Falk	12
D.1	Inledning	12
D.1.1	Syfte	12
D.1.2	Frågeställning	12
D.1.3	Avgränsningar	12
D.2	Bakgrund	12
D.3	Teori	12
D.3.1	Problem	12
D.3.2	Verktyg	12
D.3.3	Kravinsamlingsmetoder	13
D.4	Metod	13
D.4.1	Förstudie	13
D.4.2	Kravinsamlingsmetoder	13

D.4.3	Kravrepresentation	14
D.4.4	Prototyning	14
D.4.5	Kravvalidering	15
D.4.6	Användartest	15
D.5	Resultat	15
D.6	Diskussion	15
D.6.1	Resultat	15
D.6.2	Metod	15
D.7	Slutsatser	15
D.8	Referenser	15
E	Automatiserade tester med Travis CI - Erik Malmberg	16
E.1	Inledning	16
E.1.1	Syfte	16
E.1.2	Frågeställning	16
E.1.3	Avgränsningar	16
E.2	Teori	16
E.2.1	Vattenfallsmodellen	16
E.2.2	Kontinuerlig integration och automatiserade tester	17
E.2.3	Travis CI	17
E.2.4	Javascript	17
E.2.5	JQuery	17
E.2.6	Node.js	17
E.2.7	Jasmine	17
E.3	Metod	17
E.4	Resultat	20
E.5	Diskussion	20
E.5.1	Resultat	20
E.5.2	Metod	20
E.6	Slutsatser	20
E.7	Referenser	20
F	Checkning av checklistor - Robin Andersson	21
F.1	Inledning	21
F.1.1	Syfte	21
F.1.2	Frågeställning	21
F.1.3	Avgränsningar	21
F.2	Teori	21
F.3	Metod	22
F.4	Resultat	22
F.5	Diskussion	23
F.5.1	Resultat	23
F.5.2	Metod	23
F.6	Slutsatser	23
F.7	Referenser	23
G	Vidareutveckling av applikation för Region Östergötland - Albert Karlsson	24
G.1	Inledning	24
G.1.1	Syfte	24

G.1.2	Frågeställning	24
G.1.3	Avgränsningar	24
G.2	Bakgrund	24
G.3	Teori	24
G.3.1	MSSQL	24
G.3.2	npm	25
G.4	Metod	25
G.5	Resultat	25
G.6	Diskussion	25
G.6.1	Resultat	25
G.6.2	Metod	25
G.7	Slutsatser	25
G.8	Referenser	25

Del I

Gemensamma erfarenheter och diskussion

1 Inledning

Detta avsnitt behandlar varför detta projekt utförs.

1.1 Motivering

Region Östergötland har idag ett system med handböcker som en sjuksköterska går igenom inför varje operation. I dessa handböcker finns bland annat förberedelseuppgifter och plocklistor. Handböckerna är idag inte interaktiva på något sätt, istället skrivs plocklistan och förberedelseuppgifterna ut och bockas av för hand. Plattformen med handböcker kan heller inte återanvändas på olika avdelningar på grund utav licensproblem. Utöver detta system så finns ett annat separat system, som heter kartoteket, för uppgifter om vilka artiklar som finns och var i lagret de ligger. Detta gör att personalen som ska förbereda inför operationer behöver gå in i två olika system om de inte vet var alla artiklar ligger.

1.2 Syfte

Uppgiften som gruppen har fått är att skapa ett nytt system med handböcker som har interaktiva förberedelse-och plocklistor. Listorna ska uppdateras kontinuerligt när de bockas av så flera personer kan jobba på dem samtidigt. Plocklistan ska också innehålla uppgifter om var artiklarna ligger. Tanken är att personalen ska använda en iPad för listorna så de kan gå runt och plocka i lagret och bocka av samtidigt.

I mån av tid ska också extra funktionalitet implementeras. Till exempel sortera plocklistan med avseende på närmsta väg mellan artiklarna, lagersaldo och media i handböckerna.

Hela systemet ska ligga under en open-source licens så det kan användas fritt av alla.

1.3 Frågeställning

Rapporten ska besvara följande frågeställningar.

- Hur kan ett system för operationsförberedelser realiseras så arbetet blir lättare och mer effektivt?
- Kan man använda plattformen keystone för att bygga detta system?

1.4 Avgränsningar

Kunden ville till en början att vi skulle integrera ett lagersaldo i systemet och göra det möjligt att scanna av artiklar varefter man tar dessa. Vidare ville

kunden även att systemet skulle fungera som ett större system så att alla kliniker i regionen skulle vara anslutna.

Vi kände att tiden inte skulle räcka till för att åstadkomma dessa implementeringar och klargjorde därför för kunden i ett tidigt skede att vi hellre ville få klart grunden i systemet, så att de skulle få ett likvärdigt men ändå till viss del förbättrat system.

En kompromiss gjordes där vi valde ett ge dessa krav prioritet 2 vilket innebär att kraven var önskvärda och skulle implementeras i mån av tid, eller prioritet 3 där kraven sågs som en framtida utbyggnad.

2 Bakgrund

Studenterna som studerar kursen TDDD77 fick i januari 2015 ett uppdrag att utföra ett kandidatarbete. Först fick gruppen rangordna flera projektdirektiv för att sedan få ett av dessa uppdrag tilldelat sig. Grupp 7 fick då projektet operationsförberedelser som skickades in av Region Östergötland.

3 Teori

3.1 Node.js

3.2 Keystone.js

3.3 Socket.IO

3.4 MongoDB

3.5 Handlebars

3.6 REST

3.7 Wkhtmltopdf

Wkhtmltopdf är ett program som tar en hemsida eller en html-fil och skapar en pdf av den. Programmet har många olika parametrar som kan ändras t.ex. mediatyp så pdf-filen kan se ut som en utskrift av hemsidan. För att kunna använda detta programmet med Node.js finns det också en Node.js-modul med samma namn som skickar kommandon till programmet.

4 Metod

I detta avsnitt beskrivs det hur arbetet med projektet har gått till.

4.1 Kravinsamling

Gruppen utgick ifrån projektdirektivet och började tänka över hur systemet skulle byggas. Det kom fram ganska snabbt att ingen i gruppen hade koll på hur operationsförberedelser går till, vilket gjorde att utbildning inom detta krävdes. För att få mer insyn så gjordes ett studiebesök på universitetssjukhuset

i Linköping. Under detta studiebesök gjordes bestämdes också hur insamlingen av krav skulle gå till. Analysansvarig utsågs till ansvarig för detta. Denne skulle med hjälp av kunden arbeta fram en kravspecifikation som båda parter vara nöjda med. Detta gjordes genom flera möten och ett gemensamt dokument på Google drive där båda parter kunde gå in för att redigera och skriva kommentarer.

4.2 Utvecklingsmetod

Projektet har utvecklats iterativt med en utvecklingsmetodik som påminner mycket om SCRUM. Aktiviteterna i projektet har visats på en gemensam SCRUM-board med hjälp av webbsidan Trello. Boarden hade kategorierna TODO, DOING och DONE. När en medlem valt en aktivitet så märktes aktiviteten med medlemmens namn och flyttades till den aktuella kategorin. Varje vecka har gruppen haft ett kort SCRUM-möte på 15 minuter. På mötet har varje gruppmedlem berättat vad som har gjorts den föregående veckan och vad som ska göras nästa vecka. SCRUM-mötet har oftast utförts i samband med varje veckas handledarmöte.

Ett system med alpha state cards har använts för att gruppen ska kunna veta hur långt projektet har fortskridit. Korten har även använts till att identifiera aspekter av projektet som kan förbättras och som gruppen behöver arbeta mer med. De aspekter av projektet som kunnat förbättras har använts som mål för kommande iterationer. De olika korten har uppdaterats kontinuerligt under projektets gång.

Nästan all utveckling har skett med hela gruppen samlad i samma lokal. Det har gjort att alla frågor om andra gruppmedlemmars kod har kunnat besvaras snabbt. Det har gjort att arbetet kunnat hålla hög fart och att inga onödiga förseningar har uppstått på grund av osäkerheter i hur en del av koden fungerar. Problem har också kunnat lösas fort eftersom alla gruppmedlemmars olika kompetens har funnits tillgänglig.

4.3 Forskningsmetod

5 Resultat

5.1 Gruppens gemensamma erfarenheter

5.2 Översikt över de individuella utredningarna

6 Diskussion

6.1 Resultat

6.2 Metod

6.3 Arbetat i ett vidare sammanhang

7 Slutsatser

8 Fortsatt arbete

Del II

Enskilda utredningar

A Kartoteket - Daniel Rapp

A.1 Inledning

Idag är information om Region Östergötlands operationsartiklar, så som priserna och placeringen i lagret på tandborstar, tandkräm, handskar och annan medicinsk utrustning, hanterat av ett internt system. Detta system kallas ett "kartotek", och är helt enkelt en sorts artikeldatabas. I vårt system så ska detta uppdateras och förbättras på olika sätt.

A.1.1 Syfte

Syftet med denna del är att beskriva vad kartoteket är samt hur vår förbättrade lösning är uppbyggd.

A.1.2 Frågeställning

Frågeställningar:

- Går det att integrera systemet för handböcker med kartoteket utan att förlora funktionalitet?

A.1.3 Avgränsningar

A.2 Bakgrund

I dagsläget använder Region Östergötland av två separata system för att förbereda operationer. En handbok (se ovan) och ett kartotek (se A.2). Dessa är för tillfället helt separata applikationer.

Artikel	Klinik	UC_ArtNr	Lev_ArtNr	Förld	Sektion	Hylla	Fack
36 Ligacip extrema M	Operation Öron US		LT200				
Abs Silikonförband 5X12.5cm Självhåll...	GEM op/ane mtrlf NORD	28414		NS	39	F	1
Abs silikonförband 5 x 12.5cm självhåll...	GEM op/ane mtrlf SYD	28414		SS	32	D	2
Abs Material - Strössel (T. Kemikalier)	GEM op/ane mtrlf NORD		41522	NO	B	B4	2
Abs Skydd Förentbryssa	GEM op/ane mtrlf NORD	351916	Arconfort	NO	B	B3	11
Abs Skydd För Hemar Robot	GEM op/ane mtrlf NORD	33121		NO	B	B2	4
Abs förband 10x10 cm	GEM op/ane mtrlf SYD	330102		SS	33	F	2
Abs-Förband 10X10Cm (S)	GEM op/ane mtrlf NORD	330102		NS	38	A	1
Abs förband 10x20cm	GEM op/ane mtrlf SYD	33010201		SS	33	F	1
Abs förband 20x40	GEM op/ane mtrlf SYD	33010402		SS	33	G	1
Abs-Förband 20X40Cm (S)	GEM op/ane mtrlf NORD	33010402		NS	38	A	2
Abs-Förband Häft 10X35Cm (S)	GEM op/ane mtrlf NORD	330404		NS	38	B	4
Absorber Co2	GEM op/ane mtrlf NORD	80971	Mx5004	NO	42	F+G	
Absorptionsalkali... Infinity ID CLIC absor...	GEM op/ane mtrlf SYD	80971		SO	45	D	

Så om en artikel slutas säljas eller Region Östergötland väljer att inte köpa in en viss artikel längre så tar de bort artikeln från kartoteket. Problemet som då uppstår är att detta inte reflekteras i handböckerna. Så om t.ex. en "Oral-B Pro 600 CrossAction" tandborste används i en "Laparoskopisk sigmoideumresektion", och tandborsten slutas säljas så tas den bort från kartoteket, men eftersom handboken för operationen inte är kopplad till kartoteket så uppdateras det inte att denna artikel inte längre finns i lagret.

Vår förbättrade lösning integrerar systemet som hanterar handböcker tillsammans med ett nytt kartotek, där allesammans är byggt på webben. När en artikel ändras eller tas bort i kartoteket så ändras den även i alla handböcker för operationer som kräver denna artikel.

A.3 Teori

A.4 Metod

A.5 Resultat

A.6 Diskussion

A.6.1 Resultat

A.6.2 Metod

A.7 Slutsatser

A.8 Referenser

B Jonas Andersson

B.1 Inledning

Tidigare när jag har utvecklat webbprogram så har jag använt mig av PHP tillsammans med HTML, css och javascript. Jag har dessutom valt att skriva mycket själv och inte förlita mig på ramverk och bibliotek. I detta projekt valde jag, som arkitekt, istället att byta ut PHP mot node.js. Dessutom har jag lagt mycket vikt på använda bibliotek så mycket som möjligt för att slippa uppfinna hjulet på nytt.

B.1.1 Syfte

Syftet med denna del av rapporten är att analysera vad det finns för fördelar och nackdelar med att använda node.js gentemot andra vanliga språk för webben. Det ska även undersökas hur inlärningskurvan beror på språk och externa ramverk och bibliotek.

B.1.2 Frågeställning

Frågeställningar

- Vad finns det för fördelar/nackdelar med node.js gentemot andra språk för webben?
- Vad finns det för fördelar/nackdelar med att använda mycket externa bibliotek?

B.1.3 Avgränsningar

Det finns många programmeringsspråk som man kan använda i samma syfte som node.js. Eftersom jag enbart har tidigare erfarenheter av PHP och Python så kommer node.js jämföras mot dessa och inga andra.

B.2 Bakgrund

B.3 Teori

Node.js är en plattform för att skapa applikationer till framförallt webbservrar. Det finns en inbyggd pakethanterare vid namn npm som gör det enkelt att inkludera både små och stora bibliotek i sina projekt. Det är därför väldigt enkelt att använda sig av ett bibliotek istället för att skriva all funktionalitet själv.

Javascript är det programmeringsspråk som används i Node.js. På klienten, d.v.s. i webbläsaren, är man tvingad att använda sig av javascript eller något programmeringsspråk som kan kompileras till javascript. Genom att använda node.js får man därav samma språk på både server och klient.

B.4 Metod

B.5 Resultat

B.6 Diskussion

B.6.1 Resultat

B.6.2 Metod

B.7 Slutsatser

B.8 Referenser

C Pål Kastman

C.1 Inledning

I detta projekt så har vi valt att inledningsvis skriva dokumentationen i Googles ordbehandlingsprogram Google Docs för att i ett senare skede då det var dags att påbörja denna rapport gå över till att använda typsättningssystemet LaTeX.

Vi valde att göra på detta sätt för att så snabbt som möjligt komma igång, då man bland annat i Google Docs kan se live vad andra skriver.

C.1.1 Syfte

Syftet med denna individuella del är att undersöka funktionaliteten i LaTeX och väga fördelar mot nackdelar.

C.1.2 Frågeställning

- Vad finns det för begränsningar i LaTeX
- Kommer det att vara en fördel eller en nackdel för flera gruppmedlemmar att jobba samtidigt i samma delar av rapporten.

C.1.3 Avgränsningar

Denna rapport kommer att avgränsas för att endast jämföra LaTeX, Microsoft Office och Google Docs, detta för att inte behöva jämföra alla olika ordbehandlingsprogram.

C.2 Bakgrund

Dokumentering är någonting som är viktigt att göra när man arbetar i projektform, dels för egen del utifall man behöver gå tillbaka och se vad som gjorts, men även för andras skull ifall man kanske får en ny medarbetare som ska integreras i projektet. En fråga som man alltid behöver besvara är i vilket ordbehandlingsprogram dokumentationen skall skrivas. Det populäraste alternativet kan tänkas vara Microsoft Word, vilket har funnits sedan 1983 [1].

Ett annat alternativ som blir allt vanligare är Google Docs, vilket är ett web-baserat ordbehandlingsprogram som lanserades av Google 2006 [2] efter att man hade köpt upp företaget Upstartle [3].

Ett tredje och inte lika vanligt alternativ är LaTeX, vilket inte är ett ordbehandlingsprogram utan istället ett märkspråk så som t.ex. HTML, där man istället för med ett grafiskt gränssnitt formaterar sin text, sätter sin text inom speciella taggar så att när koden senare kompileras får rätt utseende.

LaTeX är egentligen bara en uppsättning makron skrivna för språket Tex, vilket skapades av den amerikanske matematikern Donald Knuth 1978 [4]. I början av 80-talet så vidareutvecklade Leslie Lamport Tex med hjälp av dess makrospråk till det som idag är LaTeX [5].

Vad det gäller min egen bakgrund i LaTeX så hade jag när detta projektet påbörjades endast använt det i ett tidigare projekt, under det projektet blev jag dock inte så insatt i LaTeX utan fyllde endast i material i de redan färdiga mallarna vi hade.

Under kursens gång har jag dock skrivit en laborationsrapport i Latex och därigenom skaffat mig lite mer erfarenhet.

C.3 Teori

När Microsoft utvecklade Word på 80-talet så ville de naturligtvis att dåtidens datorer skulle klara av att ladda dokument utan att det skulle vara alltför prestandakrävande, därför konstruerade man dess filformat (.doc) binärt och gjorde konstruktionen väldigt komplex. Detta medförde att bara personer som var riktigt insatta i detta filformat klarade att ändra direkt i dessa filer. Google docs däremot använder sig av molnet för att spara filer och man behöver därför aldrig oroa sig över säkerhetskopiering. Textformatering i båda dessa program görs främst genom att använda det grafiska gränssnittet, men kan även göras genom tangentbordskommandon.

Latex är i motsats till Word och Google docs inget ordbehandlingsprogram, utan istället ett märkspråk liksom HTML. När man i Word och Google docs ändrar textformateringen genom ett grafiskt gränssnitt så markerar man istället sin text med taggar, som senare när man kompilerar koden ger det önskade utseendet. Detta gör att man som användare behöver bry sig mindre om utseendet av dokumentet och kan istället fokusera på innehållet. Eftersom inte är något program i sig utan mer ett programspråk så behöver man något program att redigera koden i, detta kan göras i vilken textredigerare som helst egentligen men det finns även alternativ som kan kompilera koden åt användaren så att man kan se direkt i programmet vilka ändringar som görs. Det har på senare år dykt upp flera webbsidor där man kan skriva Latexdokument tillsammans med andra användare, exempel på sådana sidor kan vara Overleaf [6], eller Authorea [7]. Latex har väldigt många inbyggda kommandon och det är väldigt lätt att t.ex. skriva formler vilket har gjort Latex till standard inom den vetenskapliga sektorn [8].

C.4 Metod

Vi har till en början valt att under projektets gång arbeta i endast en fil för den gemensamma delen av kandidatprojektet. Vad det gäller de individuella delarna så har vi valt att lägga dessa i separata filer och sedan importera dessa till den gemensamma. Vi sparar alla dokumentfiler i samma repository på github som vi har källkoden.

Genom att göra på detta sätt så kan vi garantera att det inte kommer att uppstå några konflikter i de individuella delarna. Det som vi inte vet, är huruvida det kommer att uppstå problem då alla gruppmedlemmar skall skriva på den gemensamma delen.

C.5 Resultat

När vi i projektets inledning använde Google docs så märkte vi att det var väldigt svårt att hålla sig till någon sorts dokumentstandard där man t.ex. använder samma typsnitt på rubriker och text. Även om alla projektmedlemmar har försökt att hålla sig till den standard vi satt upp så blev det ändå ibland att någon del av dokumenten blev annorlunda när vi redigerar samtidigt i dessa.

Detta fungerade mycket bättre i Latex då vi skrev kandidatrapporten. Latex hjälper verkligen användaren till att hela hålla samma standard i dokumenten.

Vi har under projektet försökt att hålla isär på alla olika revisioner av dokument så att man senare kan gå tillbaka och se vilka ändringar som har gjorts mellan de olika iterationerna, detta har varit lite svårt att upprätthålla med Google docs då dessa dokument hela tiden sparas kontinuerligt och det inte finns något sätt att gå tillbaka i ett dokument för att se ändringar som gjorts, detta har gjort att när vi gjort ändringar i dokument, behöver vi spara undan en kopia av den föregående revisionen vilket inte alltid har gjorts. I kandidatrapporten däremot då vi haft alla våra Latexfiler i samma repository på github så har vi enkelt kunnat gå tillbaka i historiken för att se vilka ändringar som gjorts, och då även lätt kunnat korrekturläsa varandras texter.

C.6 Diskussion

C.6.1 Resultat

C.6.2 Metod

C.7 Slutsatser

C.8 Referenser

- [1] http://ia801406.us.archive.org/21/items/A_History_of_the_Personal_Computer/eBook12.pdf
Sida 11-12. Hämtad 2015-04-20.
- [2] http://googlepress.blogspot.se/2006/06/google-announces-limited-test-on-google_06.html
Hämtad 2015-04-28.
- [3] <http://googleblog.blogspot.se/2006/03/writely-so.html>
Hämtad 2015-04-28.
- [4] <https://gcc.gnu.org/ml/java/1999-q2/msg00419.html>
Hämtad 2015-04-20.
- [5] <http://research.microsoft.com/en-us/um/people/lamport/pubs/pubs.html#latex>
Hämtad 2015-04-20.
- [6] <https://www.overleaf.com/>
Hämtad 2015-04-28.
- [7] <https://www.authorea.com/>
Hämtad 2015-04-28.
- [8] <ftp://ftp.dante.de/tex-archive/info/intro-scientific/scidoc.pdf>
Sida 2. Hämtad 2015-04-28.

D Daniel Falk

D.1 Inledning

Jag har i detta projekt haft rollen som analysansvarig vilket innebär en analys av kundens behov och framställning av krav utifrån dessa. Rapporten beskriver hur kravframställningen gått till i detta projekt och hur prototyper har använts för att kommunicera idéer.

D.1.1 Syfte

Syftet med denna del av rapporten är att ta reda på hur man kan samla in krav som kunden har på produkten. Fokus ligger på användningen av prototyper med utgångspunkt i detta projekt.

D.1.2 Frågeställning

Hur kan man samla in krav som tillfredställer kundens verkliga behov? Hur kan man arbeta med prototyper för att framställa krav?

D.1.3 Avgränsningar

Rapporten har sin utgångspunkt i hur kravframställningen gått till i detta projekt. Metoden bör inte ses som ett allmänt tillvägagångssätt.

D.2 Bakgrund

Att förstå kundens verkliga behov utgör grunden för ett lyckat projekt. Ett projekt faller ofta på grund av dålig kravframställning.

D.3 Teori

Teorin beskriver kravinsamlingsmetoder, verktyg och vilka problem som kan uppstå vid kravframställning.

D.3.1 Problem

Det finns ett antal barriärer som kan uppstå vid kravframställning. Ett problem är ofta att kunden inte kan formulera vad de vill ha. De kan se problemet men inte vad som behöver göras. De kan överdriva vissa problem medan andra förbises. Ett annat problem är att kunden kan ha fastnat i ett invariant mönster. De kan ha svårt att föreställa sig nya sätt att utföra en uppgift på. [1]

D.3.2 Verktyg

Prototyper Prototyp är ett ord som har sina rötter i grekiskan och betyder *första form*[2]. Deras syfte är att i ett tidigt skede beskriva hur det färdiga systemet ska fungera. Prototyper kan användas för att testa olika idéer och designar och kan variera i detaljrikedom. En tydlig skillnad är den mellan enkla LoFi-prototyper skissade på papper och datorbaserade HiFi-prototyper som mer liknar det riktiga systemet. LoFi-prototyper är ett bra verktyg för att snabbt kunna diskutera ett designval då det kräver väldigt lite arbete. En styrka hos

LoFi-prototyper är att användare har lätt att komma med kritiska kommentarer utan att känna att de förolämpar designern[2]. Prototyper kan vara temopära eller evolutionära[2]. En temporär prototyp är en prototyp som slängs efter att man har använt den och utvärderat den. En evolutionär prototyp slängs inte utan byggs vidare på. Man kan se det som en tidig version av det slutgiltiga systemet.

D.3.3 Kravinsamlingsmetoder

För att samla in krav kan flera olika metoder och tekniker användas. Metoderna kan variera och vara olika bra på att fånga upp olika typer av krav. Intervjuer är en bra teknik för att

D.4 Metod

Denna del beskriver hur kravframställningen gått till i detta projekt. Först beskrivs arbetet med att analysera kundens behov under förstudien. Vidare beskrivs mer ingående vilka metoder som använts och hur kraven valdes att representeras. Avslutningsvis beskrivs vilka användartester som genomfördes och hur dessa bedrog till utvecklingen.

D.4.1 Förstudie

Den största delen utav analysarbetet skedde under förstudien. Här identifierades de olika intressenterna och en kravspecifikation utarbetades. Vår första kontakt med projektet var en projektbeskrivning där kunden formulerade sina mål och visioner av projektet. Några viktiga krav gavs också såsom att prototyp-design skulle genomföras i samarbete med kunden. Ett första möte utav fyra under förstudien gav sedan mer information och vi började våran kravinsamling. Vi kunde konstatera att vi hade två olika intressenter att arbeta med. Dels sjuksköterskorna som är användare av systemet och dels CMIT, Centrum för medicinsk teknik och IT, som ansvarar för sjukhusets IT-miljöer. För att förstå användarnas behov hölls ett studiebesök där vi fick en visning av nuvarande system och hur det används. Detta var nödvändigt för att verkligen förstå vad det var som behövde göras och vad som kunde förbättras. Från CMIT:s sida hölls mer tekniska möten där teknikval diskuterades. Här var det viktigt att ta reda på vilka begränsningar som fanns och vilka val som passade våra och deras erfarenheter.

D.4.2 Kravinsamlingsmetoder

För att samla in krav under möten med kund har vi dels fört anteckningar på papper eller dator och dels spelat in på mobil. När vi varit flera personer på möten har vi gått igenom och diskuterat våra anteckningar i efterhand. Vid oklarheter har vi antecknat dessa för att förtydliga med kund. Inspelning användes främst vid första mötet och var användbart då vi fick mycket information att sätta oss in i. Kravspecifikationen skrev i Google docs. Detta valdes eftersom kraven utarbetades tillsammans med kund. Ett gemensamt redigerbart dokument gav en möjlighet för oss att arbeta på olika platser under kravframställningen vilket var effektivt. En kommentarsfunktion gav oss möjligheten att kommentera krav och föreslå förbättringar. Under interna möten

D.4.3 Kravrepresentation

Enligt standarden uttrycktes kraven på ska-form. Ett exempel på ett krav från projektet är följande: Plocklistor ska innehålla information om artikelns namn, förråd, sektion, hylla och fack”.

Under förstudien valde vi att göra LoFi-prototyper som vi tog med till kund. Vid dessa tester kunde vi se om vi var på rätt bana när det gällde design och struktur. LoFi-prototyperna utjordes av enkla pappersskisser. Ett exempel visas i figur 1. Vi hade vid vissa tillfällen olika förslag på design och samlade då in

Själva systemet kan ses som en evolutionär HiFi-prototyp som vid varje iterationsslut utvärderades i samband med kundmöten.

D.4.5 Kravvalidering

Vid varje iterationsslut hölls ett möte med kund där vi demonstrerade nya features och lät kunden testa systemet. Iterationerna gjorde att vi snabbt kunde rätta till eventuella missförstånd. Vid dessa möten diskuterade vi också vad som skulle genomföras nästa iteration. Vi gick igenom vilka krav som var genomförda och vilka som skulle prioriteras till nästa iteration.

D.4.6 Användartest

I iteration 3 av projektet genomfördes användartester av systemet vid två tillfällen. Vid dessa tester kördes det nya systemet parallellt med det gamla. Testen fokuserade på skapande av handböcker och genomförande av operationsförberedelser. Testen genomfördes dels på egen hand av verksamheten och dels med delar av projektgruppen på plats. Vid användartesterna fick vi in feedback från användarna om vad som var bra och vad som kunde göras bättre. Ett exempel på designval som kunde utredas vid testningen var om en operationsförberedelse skulle kunna sättas som klar även om inte alla artiklar var plockade. Olika alternativ hade diskuterats innan men vid testning blev det tydligt att det var en önskvärd funktionalitet. Andra exempel på saker som upptäcktes vid användartesten var hur engångsmaterialet skulle sorteras på bästa sätt, hur navigationen mellan olika sidor kunde fungera effektivare och att vissa saker inte användes. Systembuggar kunde också rapporteras och åtgärdas under testningen. Kunden höll också en intern utvärdering om hur användarna upplevde systemet.

D.5 Resultat

D.6 Diskussion

D.6.1 Resultat

D.6.2 Metod

D.7 Slutsatser

D.8 Referenser

- [1] Lauesen, S. (2002) Software Requirements: Styles and Techniques. Harlow: AddisonWessly.
- [2] Arvola, M. (2014) Interaktionsdesign och UX: Om att skapa en god användarupplevelse.

E Automatiserade tester med Travis CI - Erik Malmberg

E.1 Inledning

Den här enskilda utredningen är en del av kandidatrapporten i kursen TDDD77 vid Linköpings universitet. Utredningen behandlar en del av utvecklingen av ett webb-baserat system för att underlätta förberedelser inför operationer på sjukhusen i Östergötland. Systemet utvecklades på uppdrag av Region Östergötland.

E.1.1 Syfte

Syftet med den här enskilda delen av kandidatarbetet är att ge insikt i hur kontinuerlig integration och automatiserade tester kan användas för att effektivisera testandet i ett projekt som använder en agil utvecklingsmetod. Speciellt ska det undersökas hur väl det går att använda Travis CI tillsammans med ramverket Jasmine.

E.1.2 Frågeställning

De frågeställningar som ska besvaras i den här enskilda delen av rapporten är:

- Hur kan man använda Travis CI tillsammans med Jasmine för att testa en webbapplikation byggd på javascript och node.js.
- Hur många tester hinner Travis CI köra på en sekund?
- Vilka typer av tester är svåra att utföra?

I svaret på den andra frågeställningen ska testfallen specificeras noggrant så att svaret inte blir tvetydigt.

E.1.3 Avgränsningar

Inga undersökningar kommer att utföras om hur andra lösningar än Travis CI kan användas för kontinuerlig integration. De testfall som kommer användas kommer uteslutande att vara skrivna med ramverket Jasmine.

E.2 Teori

Här beskrivs den teori som är nödvändig för att förstå rapporten.

E.2.1 Vattenfallsmodellen

I vattenfallsmodellen genomförs all integration och alla tester efter att implementeringen är slutförd. Om ett problem då identifieras under integrationen så är det krångligt att gå tillbaka och åtgärda problemet. Det kan leda till förseningar av projektet. Om felet som upptäcks är så allvarligt att en betydande omdesign måste ske så kommer utvecklingen i stort sett att börja om från början och man kan räkna med en hundra procentig ökning av budgeten, både vad gäller pengar och tid [1].

E.2.2 Kontinuerlig integration och automatiserade tester

Kontinuerlig integration kan leda till att problemen identifieras tidigare i utvecklingsprocessen. Problemen blir då lättare att åtgärda. Automatiserade tester kan effektivisera testprocessen och det finns många tillgängliga lösningar för att köra automatiserade tester [2]. Några av de vanligaste är Travis CI, Codeship och Drone.

E.2.3 Travis CI

Travis CI är en webb-baserad tjänst för att köra automatiserade enhetstester och integrationstester på projekt som finns på GitHub. Travis CI är byggt på öppen källkod och är gratis att använda. Tjänsten har stöd för många olika programmeringsspråk, men det som är relevant för innehållet i den här rapporten är javascript med node.js. För att konfigurera Travis CI används filen `.travis.yml` som placeras i det aktuella projektets repository på GitHub.

E.2.4 Javascript

Javascript är ett programmeringsspråk som i första hand används på klientsidan på webbsidor. Javascript exekveras av webbläsaren och arbetar mot ett gränssnitt som heter Document Object Model (DOM).

E.2.5 JQuery

JQuery är ett javascript-bibliotek som kan användas för att förenkla programmeringen av javascript på klientsidan av en webbsida. JQuery innehåller lättanvänd funktionalitet för händelsehantering och modifiering av HTML-objekt. JQuery är gratis och baserat på öppen källkod som är tillgänglig under en MIT-licens.

E.2.6 Node.js

Node.js är en runtime environment för internetapplikationer. Det kan till exempel användas för att skapa webbservrar. Node.js är baserat på öppen källkod och det är enkelt att lägga till nya moduler för att anpassa det system man vill använda. För att lägga till nya moduler används node package manager (npm).

E.2.7 Jasmine

Jasmine är ett ramverk för testning av Javascript. Den node-modul som används är `grunt-contrib-jasmine` som använder task runnern Grunt för att köra testfall som skrivits med Jasmine. Grunt konfigureras med filen `Gruntfile.js`.

E.3 Metod

Arbetet inleddes genom att Travis CI kopplades till projektets repository på GitHub. Kopplingen utfördes genom att administratören för repositoryn loggade in på `travis-ci.org` med sitt GitHub-konto och aktiverade en webhook för repositoryn.

Inställningarna för Travis CI konfigurerades med filen `.travis.yml` i projektets repository. Språket valdes till javascript med node.js med inställningen: *language: node_js*. Versionen av node.js valdes till version 0.10 med inställningen: *node_js: "0.10"*.

De nödvändiga node-modulerna installerades med hjälp av node package manager (npm). Grunt installerades med kommandot: *npm install -g grunt-cli*. Grunt-contrib-jasmine installerades med kommandot: *npm install grunt-contrib-jasmine*.

Task runnern Grunt konfigurerades med filen `Gruntfile.js` i projektets repository. En task för Jasmine laddades in med inställningen: *grunt.loadNpmTasks('grunt-contrib-jasmine')*; Tasken konfigurerades med följande kod i `Gruntfile.js`.

```
module.exports = function(grunt) {

  grunt.initConfig({
    pkg: grunt.file.readJSON('package.json'),
    jasmine: {
      test: {
        src: './public/js/*.js',
        options: {
          vendor: [
            'public/js/lib/jquery/jquery-2.1.1.js',
            'node_modules/jasmine-jquery/lib/jasmine-jquery.js'
          ],
          keepRunner: true,
          specs: 'test/*-spec.js',
          template: 'test/template/spec-template.tpl'
        }
      }
    }
  });

  grunt.loadNpmTasks('grunt-contrib-jasmine');
}
```

Med *src: './public/js/*.js'* valdes de filer som skulle testas. Med *vendor* valdes andra filer som var nödvändiga för att köra testerna. Raden *keepRunner: true* gör att filen `_SpecRunner.html` sparas efter att testerna körts. Filen kan sedan öppnas i en webbläsare och innehåller detaljerad information om utfallet av testerna. Med *specs: 'test/*-spec.js'* valdes de testfall som skulle köras. Alla filer som slutar med `-spec.js` i mappen `test` anses alltså vara testfall som ska köras. Raden *template: 'test/template/spec-template.tpl'* gör att testerna körs med en speciell SpecRunner som även kan innehålla HTML som testfallen kan modifiera. Eftersom Travis CI använder npm för att starta testerna så definierades testskriptet för npm med raden *"test": "grunt jasmine -verbose"* i filen `package.json` i projektets repository.

Testfallen skrevs med Jasmine. Jasmine har en enkel och intuitiv syntax. Ett exempel på ett testfall skrivet med Jasmine följer nedan.

```
describe('The function splitOnce', function() {
```



```
it('can split a string with a char correctly', function() {  
  var str = 'a.b.c.d';  
  var res = splitOnce(str, '.');  
  expect(res[0]).toBe('a');  
  expect(res[1]).toBe('b.c.d');  
});  
}
```

På den första raden beskrivs vilken del av koden det är som ska testas. På nästa rad beskrivs vad det är som ska testas i den utvalde delen av koden. Med funktionen `expect` kontrolleras att koden har utfört testet på det sätt som förväntats. Flera `expect`-funktioner kan användas i samma testfall.

Ett speciellt testfall skrevs för att besvara frågeställningen om hur många tester som Travis CI kan köra på en sekund. Det speciella testfallet visas nedan.

```
describe('Travis CI', function() {  
  
  it('can do a lot of tests', function() {  
    var date = new Date();  
    var startTime = date.getTime();  
    var time = startTime;  
    var i = 0;  
  
    while (time < startTime + 1000) {  
      var str = 'a.b.c.d';  
      var res = splitOnce(str, '.');  
      expect(res[0]).toBe('a');  
      expect(res[1]).toBe('b.c.d');  
  
      i++;  
      date = new Date();  
      time = date.getTime();  
    };  
  
    console.log(i);  
  });  
});
```

Testfallet testar funktionen `splitOnce()` så många gånger som möjligt under en sekund. Antalet gånger som funktionen hann köras skrivs sedan ut på skärmen med en `console.log()`. För att antalet ska få en konkret betydelse visas även funktionen `splitOnce()` nedan.

```
var splitOnce = function(str, split) {  
  var index = str.indexOf(split);  
  if (index === -1) {  
    return [str, ''];  
  }  
  
  return [str.slice(0, index), str.slice(index + 1)];  
};
```

Funktionen tar två paramterar. En sträng (`str`) som ska delas upp och en sträng (`split`) som anger vilket tecken eller vilken teckenkombination som ska dela upp strängen. Funktionen delar endast upp strängen i två delar även om

(split) förekommer på flera positioner i (str). Funktionen returnerar en array med två element. De två elementen är de två delarna av den ursprungliga strängen. Om den andra parametern (split) inte existerar i den första parametern (str) så returneras hela strängen i det första elementet och en tom sträng i det andra elementet.

E.4 Resultat

E.5 Diskussion

E.5.1 Resultat

E.5.2 Metod

E.6 Slutsatser

E.7 Referenser

- [1] W.W. Royce, "Managing the development of large software systems," *Proceedings of IEEE WESCON*, pp. 2, aug, 1970. [Online]. Tillgänglig (nytryckt med annan sidnumrering): <http://www.cs.umd.edu/class/spring2003/cmsc838p/Process/waterfall.pdf>. [Hämtad april 28, 2015].
- [2] O. Karlsson, "Automatiserad testning av webbapplikationer," Linköpings univ., Linköping, Sverige, 2014, pp. 43. [Online]. Tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:727654/FULLTEXT01.pdf>. [Hämtad april 19, 2015].

F Checkning av checklistor - Robin Andersson

F.1 Inledning

Vårt system ska innehålla olika typer av checklistor på olika webbsidor. Om flera användare är inne på samma sida samtidigt och en person checkar en checkruta så ska den checkrutan bli checkad för alla användare som är inne på den webbsidan.

Checklistan kommer att implementeras med hjälp av html, javascript och jquery samt Socket.IO.

F.1.1 Syfte

Syftet med denna del av projektet är att flera sjuksköterskor samtidigt ska kunna förbereda operationer genom att plocka olika artiklar samt förbereda operationssalen och checka av det som är utfört utan att det ska bli några konflikter med att flera sjuksköterskor plockar samma artikel eller liknande.

F.1.2 Frågeställning

- Går det att anpassa checklistan för en surfplatta medan den samtidigt innehåller information om var artiklar befinner sig samt hur många av varje artikel som behövs?
- Kommer Socket.IO vara tillräckligt snabbt för att flera personer ska kunna checka av artiklar samtidigt utan förvirring?

F.1.3 Avgränsningar

Eftersom denna del av projektet endast innehåller checkande av checklistor så saknas etiska aspekter.

F.2 Teori

Huvuddelen i implementeringen av checklistan är kommunikationen med Socket.IO som är en modul till Node.JS. Socket.IO använder sig av websockets för att kommunicera mellan front-end och back-end. Med hjälp av socket.IO så kan man skicka data från en klient till alla andra anslutna klienter och visa datan som skickades utan att någon sida behöver laddas om. Socket.IO har olika komponenter för front-end och back-end. Händelser som skickas från den ena sidan hanteras av motsvarande händelsehanterare på den andra sidan. Varje händelse identifieras med hjälp av en sträng. Det finns några färdiga händelser i socket.io exempelvis händelsen "connection" på serversidan fås då en klient har anslutit till socket.io. [1]

För mer information om Socket.IO se deras officiella hemsida: <http://socket.io/>

HTML står för Hypertext Markup Language och är ett sidbeskrivnings språk. [2] Jag kommer att behöva HTML till att ge en grafisk representation av

checklistan till användarna.

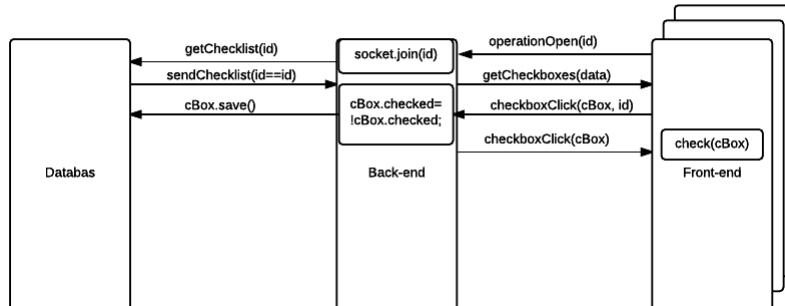
F.3 Metod

Jag började med att fundera på hur kommunikationen skulle fungera på för sätt. Jag skissade ner olika förslag på ett papper och kom på det sättet fram till hur jag skulle implementera kommunikationen. Sedan implementerade jag den och fick den att fungera. Därefter så refaktorerade jag koden för att få den kortare och mer lättläst.

F.4 Resultat

Jag kom fram till att när en användare går in på en operationsförberedelse så kommer denne in i ett rum. Varje gång en person sedan checkar en checkbox så skickas ett Socket.IO meddelande till servern som innehåller information om vilken checkruta som ska checkas samt vilket rum checkboxen ska checkas i. Servern skickar sedan ett meddelande till det givna rummet vilken checkruta som ska checkas och alla klienter som är anslutna till det rummet checkar den givna checkrutan.

Figuren nedan visar detta flöde i ett sekvens liknande box-and-line-diagram.

När två klienter går in på en operation och en klient checkar en checkruta för första gången tar det strax under en sekund innan checkrutan checkas för den andra klienten. Därefter när någon klient checkar en checkruta så kan jag inte se någon fördröjning alls från det att en klient checkar en checkruta och en annan klient får den checkrutan checkad.

Kunden har prövat att ha flera personer inne på samma plocklista samtidigt och checka av olika artiklar. Kunden tyckte att det fungerade bra och påpekade inte någon fördröjning.

All information som krävs för plocklistorna fick plats utan att det blev för plottrigt.

F.5 Diskussion

F.5.1 Resultat

Eftersom jag endast skickar data om vilken checkruta som ska checkas till de klienter som är inne på den operation som checkrutan blev checkad på så uppdateras checkningar snabbare än att göra den enkla lösningen att bara skicka datat till alla anslutna klienter. Att det tar nästan en sekund för en checkning att uppdateras på andra klienter för första gången är långsammare än förväntat. Men eftersom det endast gäller just första artikeln och att kunden har testat checkning med flera personer samtidigt utan att märka några problem så verkar detta inte vara något praktiskt problem. Att en checkning sedan kan uppdateras nästan helt utan fördröjning var bättre än vad jag hade förväntat mig.

F.5.2 Metod

Den metod jag använde mig av fungerade bra, men jag tror att jag skulle kunnat komma fram till samma resultat snabbare genom att göra kortare funktioner och vettigare namn redan från början istället för att göra något som funkar så snabbt som möjligt och sedan refaktorisera. För nu blev det väldigt förvirrande kod från början och jag var tvungen att sitta och tänka på vad kod jag skrivit faktiskt gjorde. Men att skissa olika förslag på ett papper först tror jag var en väldigt bra idé, det gjorde att jag fick några möjliga lösningar och sedan kunde jag överväga fördelar och nackdelar med de olika lösningarna för att sedan välja den som verkade bäst.

F.6 Slutsatser

Eftersom det fungerar bra med checkning av checklistor med hjälp av socket.io och all nödvändig information får plats utan att det upplevs som plottrigt så uppfylls syftet med denna del av projektet och min frågeställning har blivit besvarad.

F.7 Referenser

- [1] Rai, Rohit. Socket. IO Real-Time Web Application Development. Birmingham: Packt Publishing Ltd., 2013.
- [2] <http://tools.ietf.org/html/draft-ietf-iiir-html-00>

G Vidareutveckling av applikation för Region Östergötland - Albert Karlsson

G.1 Inledning

Denna del i rapporten behandlar vad som ska utredas och varför.

G.1.1 Syfte

Syftet med denna enskilda utredningen är att underlätta för fortsatt utveckling av webbapplikationen som projektgruppen har skapat. Alla delar i applikationen får inte användas i Region Östergötlands intranät, vilket leder till att en del måste bytas ut.

G.1.2 Frågeställning

- Vad används Keystone till i applikationen?
- Vad behövs för att ersätta Keystone?
- Vad behöver ändras för att byta ut databasen från MongoDB till MSSQL?
- Vilka moduler eller bibliotek i applikationen kräver en licens för kommersiell användning?

G.1.3 Avgränsningar

Denna rapport gäller endast för vidareutveckling för användning av Region Östergötland. Andra användare kan ha andra krav på applikationen som leder till att denna rapport är ofullständig eller felaktig.

G.2 Bakgrund

Region Östergötland ska ta över arbetet med utvecklingen av webbapplikationen efter att projektgruppen slutfört sitt arbete. För att applikationen ska kunna tas i bruk på riktigt så måste databasen bytas ut till MSSQL då Region Östergötland inte tillåter MongoDB på sina servrar. Då utvecklingen av applikationen har fortgått har Keystone fått en mindre och mindre roll i applikationen. En av keystones största fördelar är dess enkla och smidiga administratörssystem. Detta används inte alls i applikationen längre och då databasen ska bytas till en annan typ försvinner också en annan stor del av Keystone. Detta ledde till tankar om att Keystone kanske skulle kunna bytas ut mot egenskriven kod eller mindre och mer lättförståliga moduler utan jättemycket arbete.

G.3 Teori

En beskrivning och förklaring för många av modulerna som kommer tas upp finns att läsa i avsnitt 3.

G.3.1 MSSQL

MSSQL är en databashanterare från Microsoft som använder SQL som frågespråk.

G.3.2 npm

npm är en pakethanterare för Node.js som hanterar open-source paket. Det finns även en tillhörande hemsida för npm där teknisk dokumentation med mera för olika paket kan läsas.

G.4 Metod

För att få en bättre förståelse för Keystones roll i applikationen så läses först och främst Keystones tekniska dokumentation. En ny installation av Keystone görs för att kunna jämföra med projektkoden och få fram vilka komponenter som kommer från Keystone. Keystone är också beroende av många moduler. Dessa moduler kommer utvärderas för att se om de skulle fungera bra i en version av applikationen utan Keystone.

Information om olika moduler kommer tas från respektive utgivares hemsida eller, i de fall de inte finns, npmjs.com eller github. express MIT

G.5 Resultat

G.6 Diskussion

G.6.1 Resultat

G.6.2 Metod

G.7 Slutsatser

G.8 Referenser